

DE GEDRAGSCODE EMILIUSSCHOOL

Tijdloze waarden in eigentijds onderwijs Emiliusschool

Inleiding

Deze gedragscode is een onderdeel van het identiteitsbeleid van de Emiliusschool waarmee zij o.a. inhoud geeft aan haar kernwaarden bevlogen, samen en jezelf zijn. Voor een ander deel vindt deze gedragscode een bron in wat de Nederlandse wetgeving voorschrijft. Hierbij kan gedacht worden aan de CAO-PO, de Arbowet, de Wet Bescherming Persoonsgegevens (AVG) en de Leerplichtwet. De gedragscode heeft tot doel dat iedereen zich veilig kan voelen binnen de Emiliusschool. We hechten een grootbelang aan het hebben van een gedragscode, omdat de leerlingen van de Emiliusschool in principe kwetsbare leerlingen zijn die in veel gevallen afhankelijk zijn van zorg verleend door anderen. Je veilig voelen en veilig zijn is daarmee van essentieel belang. Het delen van informatie over de dagelijkse gang van zaken met ouders helpt om dit veiligheidsgevoel bij hen als in school te vergroten. Omdat de leerlingen het zelf in veel gevallen niet direct kenbaar kunnen maken. Ervaren we iets wat hierin niet prettig is maken we dat bespreekbaar. Samenvattend we gaan om veiligheid voelbaar te maken met elkaar het goede gesprek aan.

Deze gedragscode is opgesteld in afstemming met de MR van de Emiliusschool en is van toepassing op alle personen die gezamenlijk de leergemeenschap op de Emiliusschool vormt. Daarbij kunnen in het bijzonder genoemd worden alle medewerkers van de Emiliusschool, stagiairs in alle varianten (incl. LIO), vrijwilligers en de leerlingen van alle leeftijden. Voor medewerkers van samenwerkingspartners Libra en SWZ, als voor ouders en bezoekers geldt dat deze gedragscode niet voorschrijvend van aard kan zijn. Wel geeft deze gedragscode weer wat de Emiliusschool als wenselijk gedrag ziet.

Doel

- A. Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen.
- B. Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in de ruimste zin van het woord.
- C. Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle mensen bij hun werk op school.
- D. Het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.
- E. Het voldoen aan wettelijke eisen m.b.t. veiligheid. (Arbowet en Arbocatalogus PO).

De voordelen:

- Betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels. De school kan door middel van deze gedragsregels naar buiten toe, vooral naar de ouders van de leerlingen, duidelijk maken hoe binnen de school betrokkenen omgaan met de aan hen toevertrouwde leerlingen.

Aandachtspunten:

- Een gedragscode houdt niet in, dat ongewenst gedrag dat niet in regels is vastgelegd toelaatbaar is.
- Een gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.
- Bij het vaststellen van regels moet rekening gehouden worden met de aard en het sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau van de voorkomende leeftijdsgroepen.

1. ALGEMEEN TOEPASBARE NORMEN BINNEN DE EMILIUSSCHOOL

De eerder geformuleerde kernwaarden vinden hun vertaling in de volgende algemeen toepasbare normen.

1. Wij gaan binnen de Emiliusschool op basis van wederzijds respect en gelijkwaardigheid met elkaar om. We bespreken dingen samen en luisteren naar elkaar.
2. Wij respecteren ieders persoonlijke integriteit (zowel fysiek als emotioneel), afkomst, (seksuele) geaardheid, geslacht en geloofsovertuiging.
3. Wij realiseren ons dat afhankelijkheidsrelaties (medewerker-leerling, leidinggevende, ondergeschikte) bij onderwijs horen. Daarvan wordt geen misbruik gemaakt.
4. Wij hanteren respectvol taalgebruik. (niet seksistisch, grof, kwetsend of godslasterlijk)
5. Wij kleden ons volgens de gangbare normen.
6. Wij voorkomen zoveel mogelijk situaties waarin één leerling zich met één personeelslid/medewerker in dezelfde ruimte bevindt, zonder dat er visueel contact naar buiten deze ruimte mogelijk is doch passend bij de privacy die wenselijk is bij de activiteit.

2. CONCREET GEDRAG OP ONDERSCEIDEN TERREINEN

- 2.1 Seksuele intimidatie
- 2.2 Pesten
- 2.3 Racisme/discriminatie
- 2.4 Lichamelijk geweld
- 2.5 Privacy
- 2.6 Kleding
- 2.7 ICT en mobiele telefoon
- 2.8 Genotmiddelen

2.1 Seksuele intimidatie

A. Schoolcultuur/ pedagogisch klimaat

De algemeen toepasbare normen betekenen op het terrein van seksuele discriminatie dat binnen de Emiliusschool geen seksistisch taalgebruik wordt gehanteerd. Dit geldt ook voor seksueel getinte grappen, toespelingen, aansprekingen, liederen, gedragingen, affiches, tekeningen, artikelen, bladen e.d. die door de ontvanger/lezer als seksueel kwetsend kunnen worden ervaren. Personeel vervult hierin een voorbeeldfunctie, maar ziet ook toe op het hanteren van wenselijk gedrag door andere personen die in het gebouw werkzaam zijn.

B. Eén op Eén contacten: medewerker - leerling

Wij voorkomen zoveel mogelijk situaties waarin één leerling zich met één personeelslid /medewerker in dezelfde ruimte bevindt. Wanneer dat voor een goede uitoefening van de functie niet te vermijden is, gaat de sterke voorkeur uit naar een ruimte waar visueel contact met andere ruimtes in de school bestaat. Met nadruk wordt hierin de verzorging in het lavet genoemd. Personeel maakt heldere afspraken om wederzijds alert te zijn. Bij voorkeur is er visueel toezicht mogelijk.

Zonder medeweten van de ouders en/of directie worden leerlingen niet bij personeelsleden thuis uitgenodigd. In voorkomende gevallen worden redenen en tijdsduur aangegeven.

C. Troosten, belonen, feliciteren e.d. in de schoolsituatie

Ieder heeft het recht aan te geven wat hij/zij prettig of niet prettig vindt. Dit zal worden gerespecteerd. Toch is er behoefte aan enkele concrete, vastgelegde richtlijnen. Deze zijn:

- Vanaf 8 jaar worden in principe geen kinderen meer op schoot genomen.
- Vanaf 8 jaar worden in principe geen kinderen meer getroost bij verdriet of pijn door middel van zoenen.
- Spontane reacties bij troosten/belonen blijven mogelijk, ook in de hogere klassen, mits het hier genoemde recht van de kinderen wordt gerespecteerd. De beleving van het kind is hierbij normgevend.
- Ook felicitaties moeten een spontaan gebeuren blijven.

D. Verkleiden/uitkleiden/verschonen

In situaties waarin kinderen zich moeten verkleiden, uitkleiden (douchen na de zwemles) en/of verschoond worden, wordt gestreefd naar privacy. We erkennen dat hier spanning op zit en bespreken dit met elkaar.

Bij het zwembad geldt dat er meerdere personen in de ruimte aanwezig. Doch wordt ook hier zorgvuldig omgegaan met de privacy van de leerling. Bij het lavet geldt dat deze bij voorkeur tot handsbreedte niet wordt afgesloten. De beleving van het kind is hierbij normgevend. Personeel maakt heldere afspraken om wederzijds alert te zijn.

E. Buitenschoolse activiteiten (schoolkamp, schoolreis)

- Tijdens gemengde buitenschoolse activiteiten is waar mogelijk zowel vrouwelijke als mannelijke begeleiding aanwezig.
- Tijdens een schoolkamp of slaapfeest wordt vooraf de verdeling en organisatie aan de ouders kenbaar gemaakt.
- Voor het betreden van ruimtes waarin leerlingen zich aan-, om- en uitkleiden, gelden dezelfde afspraken als genoemd onder het kopje “verkleiden/uitkleiden/verschonen”.
- Als er hulp geboden moet worden bij ongevallen of ziekte waarbij het schaamtegevoel van de leerlingen een rol speelt, wordt, rekening houdend met de aanwezige mogelijkheden, de uitdrukkelijke wens van de leerling gerespecteerd.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.
- Bij de te ondernemen activiteiten wordt rekening gehouden met de eigenheid van beide seksen.
- De goede spontaniteit in de omgang tussen leiding en leerlingen en leerlingen onderling dient gewaarborgd te blijven.

F. Meldingsplicht

Alle medewerkers die getuige zijn of een redelijk vermoeden hebben van mogelijke ontuchtige handelingen van medewerkers met een leerling, zijn wettelijk verplicht hiervan melding te doen aan de direct leidinggevende of Directeur Bestuurder.

2.2 Pesten

Op schoolniveau wordt gestreefd naar een goed pedagogisch klimaat waarin iedereen veiligheid en geborgenheid wordt geboden. Er wordt gewerkt aan een positieve groepsvorming, met respect voor elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden, waarbij niemand buitengesloten wordt. Toch kan er sprake zijn van plagen en pesten op school. Plagen is incidenteel en tussen gelijkwaardige partijen. Pesten, uitlachen en roddelen zijn psychisch of seksueel systematisch geweld tussen ongelijkwaardige partijen. Pesten, uitlachen en roddelen is een probleem, dat wordt aangepakt. Een eerste vereiste daarbij is dat alle betrokkenen, medewerkers – ouders, pesten, uitlachen en roddelen als een bedreiging zien en bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

Uitgangspunt is dat het doorgeven van signalen over pesten, uitlachen en roddelen niets te maken heeft met klikken, maar juist met opkomen voor elkaar. Mocht pestgedrag geconstateerd worden, dan wordt duidelijk gemaakt dat dit gedrag niet getolereerd wordt. Door de klassenleerkracht en/of afdelingsdirecteur wordt met alle betrokkenen besproken hoe dit een volgende keer voorkomen kan worden. De Emiliusschool beschikt over een eigen schoolspecifiek pestprotocol.

Bij de aanpak van pesten gaan we uit van de vijfsporenaanpak:

- Hulp aan de gepeste
- Hulp aan de pester
- Hulp aan de zwijgende middengroep
- Hulp aan de leerkracht
- Hulp aan de ouders

2.3 Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen volkscultuur hebben. Iedere groep heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging, volksgewoonten zoals kleding en voedsel enz.

De algemeen toepasbare normen binnen de Emiliusschool worden als volgt concreet gemaakt:

- De medewerker behandelt alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig.
- De medewerker gebruikt geen racistische en/of discriminerende taal.
- De medewerker draagt er zorg voor dat er in zijn/haar lokaal geen racistische of discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, in de nieuwsbrief, te gebruiken boeken e.d.
- De medewerker ziet er op toe dat ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.
- De behandeling van gesignaleerde racistische/discriminerende taal en/of gedragingen gebeurt in overeenstemming met de procedure, zoals die is beschreven in 2.2 Pesten.

- De medewerker neemt duidelijk afstand van racistisch/discriminerend gedrag van collega's, ouders en andere volwassenen binnen de school. Hij/zij maakt dit ook kenbaar.

2.4 Lichamelijk geweld

Bij dit onderwerp hanteren we de regel dat iedere vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen niet wordt getolereerd. In het geval van onvoorspelbaar gedrag van leerlingen lichamelijk geweld zoveel mogelijk wordt voorkomen.

In de relatie volwassene - leerling:

- Lichamelijk geweld is niet toegestaan. Bij overtreding van bovenstaande regel door een emotionele reactie deelt de medewerker dit mee aan de directie.
- Daarna neemt de medewerker of de directie zo snel mogelijk contact op met de ouders/verzorgers om het gebeurde te melden en uit te leggen.
- Bij lichamelijk geweld door een volwassen persoon, niet zijnde een medewerker en toegebracht aan een leerling, wordt dit gemeld bij de directeur. Die tracht te bemiddelen tussen betrokken partijen. Bij ernstige situaties wordt de politie ingeschakeld.

Als de veiligheid van medewerkers en/of leerlingen door het gedrag van ouders en/of leerlingen niet langer gegarandeerd kan worden, kan dit reden zijn tot schorsing en mogelijk ook verwijdering van het kind (of meerdere kinderen). Bij ouders geldt in dergelijke situaties dat hen de toegang tot het schoolterrein worden onttrokken. Dit alles volgens de regeling 'Schorsing en Verwijdering Emiliusschool'.

2.5 Privacy

De Emiliusschool voldoet aan de AVG en heeft dit vastgelegd in een handboek. Jaarlijks is er een controle op naleving van de wetgeving Gegevens over thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties zijn privacygegevens. Dit geldt ook voor uitslagen van testen e.d. hiervoor heeft de Emiliusschool een privacyreglement.

Het bewaren van privacygegevens:

- Het leerlingdossier wordt opgebouwd om de ontwikkeling van een leerling te volgen en een goede begeleiding van een leerling mogelijk te maken. Daarbij zijn de wettelijke richtlijnen rondom de bescherming van privacygegevens van toepassing.
- Privacygegevens die relevant zijn voor aanpak en begeleiding van het kind en vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan medewerker of directie, worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerlingdossier.

Het delen van privacygegevens:

- In formele en informele sfeer wordt de privacy van ouders en kinderen gerespecteerd.
- Privacygegevens worden alleen besproken wanneer deze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- Leerlinggegevens worden niet besproken in bijzijn van derden. (Bijv. met andere ouders, in de koffiekamer of op de gang)

- Uitslagen van testen en onderzoeken worden alleen met toestemming van de ouders en/of betrokken instanties doorgegeven aan derden en uitsluitend dan als het voor de verdere begeleiding van het kind van belang is.
- Gegevens die door kinderen, ouders of instanties aan de medewerker of directie in strikt vertrouwen worden gemeld, worden niet met collega's besproken, tenzij dit in strijd is met de meldcode (seksuele) kindermishandeling.
- Gegevens, die bij regelgeving door instanties kunnen worden opgevraagd zonder medeweten van het kind en/of ouders en vallen onder het begrip privacy. Zij worden met de grootste terughoudendheid verstrekt. Te denken valt aan de kindbescherming en de vertrouwensarts.
- Iedere medewerker respecteert het recht van ouders privacygegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders:

Volgens het Burgerlijk Wetboek wordt informatie verstrekt aan beide ouders, ook wanneer de ouders zijn gescheiden of een van hen geen ouderlijk gezag meer heeft over het kind. De ouder zonder wettelijk gezag moet zelf om de informatie vragen. Deze wordt verstrekt tenzij het belang van het kind zich hiertegen verzet. Dit ter schriftelijke beoordeling van een deskundige derde zoals een arts of psycholoog.

Bijzondere afspraken rondom het gebruik van foto- en filmmateriaal:

Voor het mogen gebruiken van foto's en/of films van kinderen t.b.v. informatie en promotie (al of niet digitaal) vraagt de school eenmaal per jaar schriftelijke toestemming aan de ouders/verzorgers. Dit wordt verwerkt in Parnassys.

2.6 Kleding

Vanuit de algemeen toepasbare normen van de Emiliusschool, zijn enkele concrete richtlijnen afgeleid voor kleding die als gepast wordt gezien. Daar waar nodig, of wenselijk wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen en volwassenen.

- Kleding moet veilig zijn en mag geen risico's veroorzaken. Denk hierbij aan de hoofddoek tijdens de gymles, loshangende kleding bij handvaardigheid, enz.
- Het dragen van hoofddeksels in de klas wordt niet toegestaan. Een uitzondering wordt gemaakt voor hoofdbedekking om levensbeschouwelijke redenen en/of medische redenen. Dit geldt niet voor gezicht bedekkende kleding.
- Volwassenen dienen zich te allen tijde te realiseren dat ze een voorbeeldfunctie hebben voor de leerlingen. Ook in kleding, gebruik van make-up en andere lichaamsversieringen dient dit herkenbaar te zijn.
- Kleding moet passen binnen de schoolcultuur. We spreken elkaar aan wanneer er sprake is van uitdagende of aanstootgevende kleding, het gebruik van make-up en lichaamsversieringen van uiteenlopende aard.

2.7 ICT en mobiele telefoon

Internet:

- Internet wordt uitsluitend gebruikt voor onderwijs- en werkdoeleinden.
- Het bezoeken van sites met uitingen van agressie, geweld, racisme of porno wordt gezien als misbruik en niet getolereerd.

- Pesten via PC of internet is niet toegestaan. (Zie 2.2 Pesten)

Gebruik GSM:

- Steeds meer leerlingen beschikken over een mobiele telefoon. Vanaf schooljaar 2024-2025 mogen deze niet meer in de klas zijn. Wij wijken hier beredeneerd van af als om het optimaliseren van de communicatiemogelijkheden van de leerling gaat.
- Voor een goede voortgang van de lessen is het gewenst, dat medewerkers het gebruik van een mobiele telefoon beperken en alleen onderwijs gerelateerd inzetten.
- Vanzelfsprekend geldt ook hier dat het gebruik van een GSM voor pestgedrag niet is toegestaan. (Zie 5.4.2 Pesten)

2.8 Genotmiddelen

Roken:

- De Emiliusschool is in overeenstemming met de Nederlandse wetgeving rookvrij.

Alcohol:

- Voor de leerlingen in het SO en VSO geldt dat het gebruik van alle alcoholhoudende dranken niet is toegestaan.
- Voor medewerkers geldt dat alcohol tijdens de werktijd niet is toegestaan.
- Het gebruik van alcohol door medewerkers tijdens festiviteiten geldt dat dit met mate dient te zijn.

Drugs:

- Het gebruik, in bezit hebben of verhandelen van elke soort van drugs op school is ten strengste verboden.

Slotbepalingen

- Deze Gedragscode is na instemming van de Medezeggenschapsraad vastgesteld door de directeur-bestuurder in maart 2024.
- De bepalingen en afspraken in dit document zijn niet in strijd met de Klachtenregeling.
- Bij zaken die niet in dit document worden genoemd, of waarin dit document niet voorziet, beslist de afdelingsdirecteur, eventueel in overleg met de directeur-bestuurder.
- Iedere betrokkene die zich door het niet (juist) toepassen van deze gedragscode (ernstig) benadeeld voelt, kan een beroep doen op de Klachtenregeling die door het bevoegd gezag is vastgesteld. De Klachtenregeling staat beschreven in de schoolgids en is opgenomen op de website van school. Daarnaast neemt de betrokkene contact op met de direct leidinggevende.

Maart 2024